

VRIJHEID

Een vurig verlangen

Een reis naar het verre onbekende

Eerste druk * 2023 Armand Loraye

Coverbewerking:

© santypan - Adobe Stock

© artpluskr - Adobe Stock

ISBN: 978-94-036-8935-7

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

VRIJHEID

Een vurig verlangen
Een reis naar het verre onbekende

Armand Loraye

INHOUD

1. Nieuwe omgeving.....	7
2. Onverwacht bezoek.....	19
3. De nieuwe thuishaven	29
4. De ontdekkingstocht.....	45
5. Onze leerschool.....	54
6. Even wennen	60
7. Verleiding naar meer	67
8. Hoe nu verder?.....	91
9. De reis naar het onbekende.....	93
10. Een nieuwe start.....	102
11. Omgaan met tegenslagen.....	109
12. De uitdaging.....	117
13. Positieve ontwikkelingen.....	124
14. St. Moritz.....	132
15. Kalmte in chaos.....	140
16. Intieme liefdesrelatie	144
17. Afstand houden	152
18. Vergeving	155
19. Mijn verhaal herschrijven.....	161
20. Bekijk alles wat luchtiger	163
21. Ons leukste feestje.....	167
22. Het overvloedige.....	171
23. Je blik vooruit	189
24. Mijmeringen over Kaapstad	191
25. De moraal.....	195
26. Het mooie geschenk	199
27. Renovatie	204
28. De woelige strijd.....	210
29. De grote omschakeling.....	214
30. Hechte verbinding.....	218
31. Terug op weg.....	222
32. Het ultieme bruiloftsfeest	231

Inleiding

De eerste ontdekkingsreizigers wisten dat er veel geheimen in de mooie wereld waren.

Nieuwsgierig en leergierig snakten ze ernaar om meer van die verborgen schatten te ontdekken.

Er lag een diep verlangen in hen naar meer inzicht, meer leerzame informatie.

Ze beschouwden het leven als een avontuurlijke tocht om nieuwe gebieden te ontdekken. Hun verborgen passie was op plaatsen te komen waar zij en ook anderen rondom hen nog nooit geweest waren. Zo zijn er zoveel mysteries, waarvan we maar heel weinig of helemaal niets weten. Belangrijk is een pad te volgen en er vreugde in te beleven, er voldoening in te hebben.

Die eerste pioniers ontdekten een leidraad, een visie voor de weg daartoe en het doel dat ze voor ogen hadden. En zo is het voor ons, die op weg gaan, ook noodzakelijk een visie te hebben. Een rode draad van iemand die al eerder op weg ging en het onbetreden pad bewandelde. Iemand die inzicht heeft in de hindernissen. Maar die ook evengoed de blokkades en valkuilen op de weg opmerkt. Er kunnen nieuwe bewegingen nodig zijn. Misschien moet er wel een omweg gemaakt worden. En toch is het belangrijk dat we niet steeds kijken op alles wat tegen lijkt te zitten maar het doel voor ogen hebben. Dat we niet constant ontmoedigd worden en gaan mopperen, maar kijken naar de kostbare momenten tijdens de reis en niet alleen gericht op het einddoel.

Om te genieten in een leven waarin ons zoveel gegeven is.

Wij hebben een routekaart die slechts stap voor stap gevolgd kan worden. Een uitgestippeld pad waarop elke stap belangrijk kan zijn. En een gids die inzicht heeft in het verloop en het belang van kleine nieuwe wendingen op die spannende reis. We ontdekken onze groeimogelijkheden en wat ons al wandelend dichterbij het doel brengt.

Gaandeweg zijn we meer in staat om te aanvaarden wat we tegenkomen op onze levensreis. We kunnen natuurlijk ook met onze rug naar de zon gaan staan en zo naar onze eigen schaduw kijken. Dan staan we onszelf wel erg in de weg.

Toch doen we het vaak en hebben we het niet door. Het leven is een leerschool voor iedereen. Obstakels horen bij het leven. Vaak hebben we veel bemoediging en nieuwe inspiratie nodig om ermee om te gaan. Wat zou het al mooi zijn om de stappen die we eng vinden, meer 'spannend' te gaan noemen.

1. NIEUWE OMGEVING

Maart 1974

Het was een betrokken woensdagmorgen. Een donkere nevel omvingde de hele omgeving. Soms leek het of er nu en dan een glimpje licht wat zwakjes tussen de vage schemeringen tevoorschijn kwam.

Plots stopt er een parelgrijze Audi A3 voor het kindertehuis Zuiderzon.

Een blonde jonge vrouw, vergezeld van een wat oudere grijsharige man, stappen uit het voertuig.

Gestrest, en met zweetparels op haar voorhoofd belt de blondine dan aan.

Er leken niet alleen grijze wolken in de lucht te hangen. Bovendien bevond er zich ook een somber humeur.

‘Wij hebben een kleine lieve meid van zes meegebracht die dringend huisvesting nodig heeft,’ kondigt de jongedame dan aan.

‘Maar meisje toch, je bent precies een beetje triest,’ klonk het antwoord van Lieve, een kinderverzorgster toen ze opendeed en de arme kleuter vluchtig aankeek.

‘Maar lieverd toch, kan ik wat voor je doen?’ Na deze vraag gesteld te hebben waarop niet direct een antwoord volgde, stelde Lieve voor om er even zuster Madeleine bij te halen.

Lieve was nog kersvers aangenomen in dit huis en was nog bezig haar plekje te vinden in de nieuwe omgeving. Vaak had ze nog raad nodig en kreeg de nodige ruimte om beetje bij beetje in te werken in deze niet zo makkelijke job met veel verantwoordelijkheid.

‘Thuis bij het kleine meisje was er zo’n gespannen sfeer gekomen, dat het overduidelijk werd dat er gevaar dreigde en er dringend moest ingegrepen worden,’ vertelt de man terwijl hij lichtjes over

het kleine meisje Noor haar schouder streek.

‘Kom vlug verder,’ zegt de zuster tegen de twee hulpverleners. Samen met de kleine kleuter dreigden ook zij wat gestrest te raken.

Zo wordt dit noodgeval aan Madeleine voorgelegd. Zij is een van de nonnen die de leiding over het huis op zich genomen heeft. Samen deelt ze de leiding met een mede-zuster.

Ze gaat even na hoe ze de kleine kleuter op dit kritieke moment gerust kan stellen.

Even probeert ze wat toenadering te zoeken en probeert ze Noortje voorzichtig te benaderen. Vervolgens ontdekt ze al gauw dat het tere hartje van de kleine spruit te verwond is om enige toenadering te accepteren.

Iedereen leeft zo intens mee met de lieve, kleine meid.

‘Wat speelt er op dit moment in het kleine hoofdje?’ vraagt Lieve zich af.

‘Wat heeft ze in de afgelopen periode allemaal te zien en te horen gekregen?’ Niemand van hen is in staat om daar een gepast antwoord op te geven.

‘Zo gaat het meestal,’ zeggen de begeleiders dan. ‘Pas als de climax is bereikt en er geen andere mogelijkheid meer rest, wordt er daadwerkelijk ingegrepen.’

‘Wat is het nu belangrijk om het kind een nieuwe thuisbasis te bieden en het op een gepaste manier op te vangen. Momenteel heeft het kind er alle belang bij dat we proberen rustig te blijven. Alleen kalmte kan ons nu redden,’ is zusters werkinstructie. Typisch voor haar.

‘Meteen vernemen we al een van haar bekende strategieën die ze aan anderen wil doorgeven.’

Deze raadgeving heeft Lieve al meer op deze plaats te horen gekregen.

‘Alleen al in het belang van het kind proberen we zo veel mogelijk de gemoederen te bedaren,’ zijn haar wijze woorden in deze kritieke fase.

‘Lieve, kan je haar niet even meenemen naar een rustige plaats waar je samen met haar aan een tafeltje kan gaan zitten? Daar kan je haar wat proberen gerust te stellen en te vertroosten.’

Nadat ze dit voorstel heeft gedaan biedt ze de begeleiders een koffietje aan om hen weer terug in balans te laten komen.

‘Waarschijnlijk heeft het kind ook wel grote honger.’ Lieve haalt een bekertje melk en een boterhammetje met choco. Zo leeft ze mee met deze kleuter. Het verdriet heeft ook vat op haar persoonlijk.

Thuis heeft ze ook een zoontje van vier en een dochtertje van twee.

Ik word er bedroefd van nu ik mezelf innerlijk probeer te verplaatsen midden in deze benarde situatie, zijn haar voorbijliegende, vluchtige gedachten.

De kleine meid staart wat voor zich uit. Het lijkt wel of ze zich in een kille omgeving bevindt. Ze reageert alsof de muren op haar afkomen. Konden we maar meer begrijpen wat er in haar omgaat en wat er precies in de weg zit bij deze kleine meid. Haar hoofdje staat er niet naar om echt gezelschap te omarmen en te genieten van enige warmte en nabijheid van een ander. En pas nu alle drukte rondom haar doorbroken is, komt ze langzaam aan weer wat tot rust. Waarschijnlijk lijkt haar prille leventje op een overtocht die moet gemaakt worden over een verre, wijde oceaan en lijkt alles voor haar zo ongrijpbaar.

‘Dus laat ik haar hier gewoon tot rust komen. Zonder veel woorden,’ is Lieve haar meest voor de hand liggende conclusie. Met haar warme hand gevouwen over het kille kinderhandje prevelt ze een paar geruststellende woordjes als: ‘Stil maar, wij zorgen nu voor jou. Word maar rustig. Het komt wel goed.’ Zo beschouwde deze geëmotioneerde, meevoelende jongedame het als haar verantwoordelijkheid om de gehele namiddag een oogje in het zeil te houden.

Natuurlijk was er ook veel werk rondom. Maar deze dag is voor

haar geen dag als de andere. Tranen stromen over het bedrukte gezichtje van de kleuter.

‘Wat is er voor mij als jonge moeder nog veel bij te leren. Bij deze aangrijpende gebeurtenis stel ik me de vraag hoe ik met zulke situaties om kan gaan.’ Ook ’s avonds brengt Lieve nog wat kostbare tijd door aan het kleine houten kinderbedje van de nieuwe bewoner. Zo sust ze haar in slaap. Nog afgezonderd van de algemene drukte in het tehuis. Ze geeft haar een knuffelbeertje en streelt door haar zachte haardosje. En zo valt ze, na nog enige tijd wat gesnikt te hebben, uiteindelijk toch in slaap.

De volgende ochtend breekt het stralende ochtendlicht al vlug door. Als Noortje dan naar buiten kijkt kan ze doorheen het raam mooie bloeiende narcissen bewonderen. Een bloemengeur van paarse en witte seringen vervult de hele ruimte wanneer het raam even op ‘kip’ wordt gezet.

Maar dit alles merkt de kleine niet op. Zij kijkt verdrietig en boos en al snel stromen de tranen over haar bedrukte gezichtje. Voor haar zijn alle afgelopen dagen en maanden waarschijnlijk één grote wanorde geweest. Een sfeer waarin er niet te genieten valt. Enige dagen later verloopt het contact een beetje vlotter en komt er ook enige toenadering. Toch lijkt het of voor haar alle dagen hetzelfde zijn. Saai en eentonig. In haar prille leventje heeft ze waarschijnlijk weinig liefde gekend. Dan maakt ze op haar gebrekkige manier duidelijk hoe haar papa een tijd geleden werd meegenomen door de politie. Ze weet niet waarom.

Lieve stelt zichzelf de vragen: Waarom die ellende? Waarom zij?

‘Waarom is ze op deze plaats terechtgekomen?’ is blijkbaar de vraag die door haar verwarde gedachten blijft razen. Waarom overkomt haar al deze drukte en is ze in deze onrust beland? Zonder vader en moeder. Hoelang moet Noortje hier verblijven tussen al dit geroep en getier rondom?

Hier vragen kinderen niet om. Toch worden ze er totaal hulpeloos mee geconfronteerd. ‘Hoe moet ik me thuis voelen tussen al deze peuters, kleuters en tieners?’ is waarschijnlijk Noors pijnlijke

vaststelling op dit moment. Allen tezamen in één groot huis. Wel in verschillende leefgroepen natuurlijk. En alles lijkt koud en kil. Geen moeders die hun kinderen knuffelen of verwennen. Met hen gaan winkelen of naar de speeltuin gaan, samen knippen en plakken, staartjes vlechten en nageltjes lakken. Geen vaders die met kinderen ravotten en met hen gaan voetballen, fietsen en zwemmen... Die hun kinderen de nodige aandacht geven en hen op de schoot nemen. Hen lieve woordjes toespreken en aanmoedigen. Ook Noortje verdient als zesjarige de nodige aandacht. Ook zij had het helemaal anders gewild. Bij haar ouders is alles ontspoord. Waarschijnlijk hadden zij ook eertijds dromen. Doch nu leek alles in de kiem gesmoord. Zijn ze in een hopeloze puinhoop terechtgekomen. Toch moet elk lid van het hele gezin nu verder met een verpest leven. Ze heeft nog een prille leeftijd. Maar toch kan ze al heel goed uiten dat ze jaloers is op kinderen die wel een vader en moeder hebben om leuke dingen mee te doen.

‘Kon ze alles maar gewoon zoals anderen beleven. Samen met vader gaan fietsen door het bos, kinderfilmpjes kijken, grapjes maken. Met moeder gaan winkelen en leuke dingen krijgen, gewoon wat knuffelen.’ Lieve voelt mee maar staat er ook machteloos tegenover. Huilend buigt Noor verslagen neer. Met een gevoel van verlatenheid. Hunkerend naar aandacht, naar iemand die het echt voor haar opneemt. Verlangend gehoord te worden, maar het lijkt of ze onbereikbaar is. Het lijkt of ze zich afgewezen voelt. Niemand die nog de tijd neemt om een luisterend oor te verlenen.

Opeens verschijnt Lieve dan terug naast haar sobere bedje. Ze is nog niet zo lang werkzaam in dit soms chaotische kindertehuis. Nu heeft zij als taak om mede voor de kinderen te zorgen. Geen gemakkelijke opdracht. Toch beschouwt ze de jonge snaken niet als probleemkinderen, maar eerder als jongeren die bijzondere zorg en aandacht nodig hebben. Ze legt haar hand op haar hoofdje, huilt met haar mee en zegt zacht:

‘Doe maar, mijn kind. Bij mij mag je huilen en je verdriet uiten. Aarzel maar niet om me alles te vertellen dat je bezighoudt. Vertel

me maar wat je kwelt. Gooi het er maar uit! Ik ben bij je. En ik wil er zijn voor jou en je een dikke knuffel geven. Samen komen we er wel doorheen. Wees maar niet bang! Kom maar tot rust en geloof dat alles in orde komt.'

Zij denkt aan haar eigen dochttertje thuis. Ze houdt haar kleine, zachte handje vast en begint te praten: 'Mijn lieve meid, ik voel met je mee. Waar heb je verdriet over? Wat is jouw grote wens?'

'Om ook een vader en moeder te hebben die voor me zorgen en lief zijn voor mij,' vertelt ze snottterend. 'Dan heb ik ook een lieve wens voor jou,' antwoordt de lieve jongedame vertroostend.

'Dat jij een nieuwe mama en papa krijgt om goed voor jou te zorgen. Dat jullie samen ook een liefdevol gezin kunnen zijn!' Huilend staat ze op en stompt keihard met haar vuistje tegen het bedspoon. Om zich dan vervolgens op de grond te laten neerzakken, en krachteloos te blijven liggen.

'Hoe krijg ik dan een lieve papa en mama. Ik heb de mijne al zolang niet gezien,' schreeuwt ze uit.

'Maar kind toch, wat is er allemaal met je gebeurd? Waarom kan ik je niet bereiken?' 'Hoe kom ik dan aan een mama en papa die voor me zorgen?'

Droevig kijkt ze voor zich uit. 'Op dit moment zijn er geen andere mogelijkheden, lieverd. Maar we vragen samen aan de Vader in de hemel of Hij ervoor wil zorgen.'

'Hoe ziet die vader er dan uit,' vraagt de kleine meid. 'Dat weet ik niet,' zegt Lieve. 'Maar ik geloof wel dat Hij bestaat.' 'En moeten we dan lang wachten?'

'We spreken gewoon af dat we samen vragen of Hij zo vlug mogelijk antwoord wil geven. Ik beloof dat ik zal proberen om zo goed mogelijk voor je te zorgen. Is dat afgesproken? Speel nu nog maar even met je kinderboerderij. Binnen een halfuurtje is het weer etenstijd.'

'Na de latere verstreckte informatie van jeugdzorg, komt er wat meer duidelijkheid in de hele situatie.' Nu lukt het Madeleine al iets

meer er een beeld over te vormen. De kleine kleuter heeft zoveel om over na te denken. Al is ze nog zo jong. Op haar zesjarige leeftijd zijn er in haar onbewuste gedachtenwereldje al herinneringen gebrand die ze moeilijk aan de kant kan schuiven en zich op iets speels en vreugdevols te richten. Ze mist zo ontzettend een papa in haar leven. Haar eigen biologische vader heeft ze nooit echt gekend. Van hem zijn alleen maar wat vage herinneringen in haar hoofdje opgeslagen. Nog altijd kan ze het niet begrijpen. Zonder vader door het leven te moeten gaan. En een moeder waarop ze niet kan rekenen. Steeds weer opnieuw komt in gedachten terug hoe haar eigen vader door de politie werd meegenomen. Waarom al die ellende? Waarom wij?

Onbewust projecteert de kleine meid haar pijn, verlatingsangst, de leegte binnenin op haar onzichtbare ouders. Toch moet ze nu verder met haar verpeste leven. Wat is ze jaloers op kinderen die wel een vader en moeder hebben om leuke dingen mee te doen. Gewoon zoals anderen het doen: samen met vader gaan fietsen door het bos, kinderfilmpjes kijken, grapjes maken. Met moeder gaan winkelen en leuke dingen krijgen, gewoon wat knuffelen. Met een gevoel van verlatenheid hunkert ze naar aandacht. Had ze maar iemand die het echt voor haar opneemt. Verlangend gehoord te worden, maar het lijkt of ze onbereikbaar is. Niemand die nog de tijd neemt om een luisterend oor te verlenen.

Lieve wandelt even door op de gang en komt zuster Madeleine weer tegen. Zij toont al direct haar gastvrijheid en nodigt haar nieuwe kinderverzorgster meteen uit om bij haar een koffietje te komen drinken. Te gaan dan zitten op haar favoriete terrasje waar ze graag vertoeft als ze wat wil bijtanken en tot rust wil komen. ‘Jij een kopje koffie, Lieve? Of heb je liever een kruidentheetje?’ ‘Koffie vind ik wel lekker.’ ‘En een suikertje of melkje erbij?’

Even later komt ze al aandragen met haar lekker geurende specialiteit. ‘Ik drink hem graag met veel melk en warm, zeg maar gerust heet,’ oppert Lieve. Ze neemt een eerste voorzichtige slok want ze wil haar fijngevoelige tong liever niet verbranden aan het

schuim dat veroorzaakt is door het opstomen van de melk. Nadat ze met haar pinkje omhoog een slurpje van de koffie verorberd heeft krijgt ze ook nog een lekker zoet stroopwafeltje aangeboden. Beiden zittend aan een tafeltje begint de zuster wat vragen te stellen over haar gezin, kinderen en haar vorige werkzaamheden. Zo vertelt ze ook haar eigen levensverhaal.

‘En?’ vraagt ze verder. ‘Heb je inmiddels al een beetje je draai gevonden?’ Zo vertelt Lieve over Noortje en doet Madeleine haar verhaal over Rwanda. Daar heeft ze heel wat doorgemaakt. Ze zou er wel een boek over kunnen schrijven. ‘Het is een lang verhaal met ook wel veel mooie, bemoedigende werkzaamheden. Maar toch heb ik me in mijn diepe dalen ook afgevraagd waarom alles daar zo moest verlopen,’ vertelt ze op een stille, bedenkelijke toon. ‘Al vanaf het begin werd ik daar geconfronteerd met etnische spanningen. Maar ik voelde het sterk aan als mijn roeping en hield er toch jaren stand. Door de onveilige toestand hier in dit arme Afrikaanse land zijn we al dikwijls moeten vluchten.

Destijds stelde ik me dikwijls de vraag: “Waarom moest ik dan naar hier komen? Hoe moet dit hier verdergaan?” Maar uiteindelijk ben ik gaan leren van dag tot dag te leven, vanuit de genade die ons hier werd toevertrouwd. Dat alleen al gaf me moed om door te gaan en de taak verder te zetten zolang het nog kon. Als missiezuster kan ik ondanks alles wat we hebben meegemaakt toch met dankbaarheid terugzien op vele mooie momenten die we mochten beleven. We hadden steeds onze handen vol met onze werkzaamheden. Dag aan dag probeerden we, ondanks alles, toch positief te blijven. Dat gaf de kinderen die we lesgaven en verzorgden ook steeds weer moed. We geloofden toch in een toekomst. Al wisten we nooit wat de volgende dag ons zou brengen.

Nu ben ik hier terug in België aangekomen, omdat het in mijn missiegebied met de dag onveiliger werd. Natuurlijk verlangde ik ernaar terug voor kinderen te zorgen. Verwaarloosde kinderen die geen thuis hebben. Zo ben ik hier in het kindertehuis terechtgekomen. Hoewel het hier ook vaak moeilijk is om met

probleemkinderen om te gaan, is er toch een last van mijn schouders gevallen. Hier is het wel makkelijker om structuur te brengen. Toch kan er nog zoveel verbeterd worden om alles meer in goede banen te leiden. Nu vervul ik alweer een belangrijke opdracht op deze plaats. Samen met een andere zuster die vanuit het klooster naar hier gekomen is. En nog vijf andere verzorgsters en twee werknemers die voor het huishouden zorgen en dagelijks de maaltijden bereiden. Wat een opdracht om voor zesendertig kinderen van een leeftijd tussen vijf maanden tot achttien jaar te zorgen. Zowel wezen als verwaarloosde kinderen.

‘Hier in dit huis horen we vaste regels te hebben die moeten nagevolgd worden,’ stelt ze dan. ‘Structuur is belangrijk. Ieder hoort zijn taak en werkwijze te kennen willen we er geen puinhoop van maken. Dat heb ik al eerder mogen ervaren. We zijn een katholieke instelling met de visie de kinderen van jongs af aan op het goede spoor te zetten, voor zover dit in onze mogelijkheden ligt.’ Zo voert ze haar team aan en probeert hen gemotiveerd te houden.

‘Wat ook heel speciaal is in dit huis is dat gemotiveerde vrijwilligers de mogelijkheid hebben de kinderen een bezoek te brengen. Dit brengt de mogelijkheden om de kinderen kennis te laten maken met het sociale leven buiten de muren van deze instelling.’ Hier is de leidinggevende wel erg dankbaar voor omdat ze met zekerheid weet dat het voor de betrokkenen een bijzondere aanvulling geeft.

Het is weer morgen en de eerste zonnestralen bestralen de slaapkamer met een tedere warmte. Noortje opent haar oogjes, en zwijgt stil. Lieve, de gloednieuwe kinderverzorgster roept de kleine meid toe:

‘Tijd om op te staan. Wakker worden! Het belooft weer een warme dag te worden.’ Maar de kleine meid is van deze vrolijke aankondiging niet erg onder de indruk. Voor haar lijkt het wel of er geen levenswarmte, levensvreugde bestaat. Elke dag voelt voor haar aan als een koele leegte. Gemis van een echte familie, van

een gezinsleven. Er is veel beweging rondom. Andere kinderen, mensen die voor haar zorgen... en toch... voelt ze zich leeg... in de steek gelaten... eenzaam en verlaten. Ze slaakt een zucht, en zittend op de bedrand kijkt ze bedroefd rond. Alles overdenkend in haar kleine verwarde hoofdje. Ja, wat zit er vanuit haar prille levensjaren allemaal in haar kleine hersentjes opgeslagen? In een gesprek met pleegzorg krijgt het tehuis weer wat meer informatie betreffende de thuissituatie van Noor. Vader zou een jaar geleden zijn opgepakt toen er na grondig onderzoek seksueel kindermisbruik werd vastgesteld. Hij werd opgepakt en zit nu zijn straf van minstens twee jaar uit in de gevangenis. Hij blijkt in zijn gezin ook constant gewelddadig te zijn geweest. Door al dit huiselijk geweld heeft moeder, die is beginnen te drinken en in een depressie is gekomen, het enorm moeilijk gehad. Ze raakte ook verslaafd aan medicatie en is, na een tijd het leven niet meer aan te kunnen, in de psychiatrie beland.

Noors leven startte bij deze extreme liefdeloze, gewelddadige omgeving met roepen, schelden en twisten. Totaal geen liefde, alleen angst en onzekerheid. Met als gevolg een gebrek aan veiligheidsgevoel. En dit is nu de rode draad doorheen haar kinderjaren. Geen intieme band. Liefde is niet ten koste van alles iemand bij je houden tot het echt niet meer gaat. Zo had het een hele tijd geduurd eer er echt bekend werd wat er in het gezin aan de hand was. Daarna was het weer een tijdje afwachten eer de gezinshulp de signalen oppakte en er iets mee deed.

‘Nadat ik hier in het tehuis ben komen werken, stellen mensen rondom mij regelmatig dezelfde vragen,’ vertelt de zorgzame jongedame Lieve. ‘Mensen rondom mij vragen me hoe de sfeer is in het kindertehuis waar ik werkzaam ben. Regelmatig komt weer dezelfde vraag terug: “Lieve, hoe gaat het met jou. Lukt het een beetje om te aarden tussen de nonnen?”

Onderliggend proef ik bij sommigen al direct de vooroordelen die achter die vraag schuilen. Wat ze feitelijk bedoelen is: Er is al zoveel misgegaan in de kerk. Zoveel is al zichtbaar geworden wat

totaal niet klopt. En zoveel mensen spreken over de katholieke gezagsdragers, die zo weinig begrip hebben voor de ander. Die alleen maar de scepter zwaaien en anderen willen commanderen, direct alles wat er misgaat liefdeloos bestraffen. Terwijl ze toch de opdracht hebben om liefdevol, medelevend en respectvol naar hun naaste om te zien. Dan moet ik toegeven dat ze ook wel gelijk hebben en dat ik de reacties na al hun negatieve ervaringen wel begrijp,' antwoordt de betrokkene met bedrukt gezicht. 'Betreurenswaardig en beschamend zou ik het willen noemen. Hoe is het allemaal zover kunnen komen? Waarom werd het niet eerder opgemerkt?' Liefhebben is een werkwoord, is eerder haar motto. Dit proef je wel bij de zusters die werkzaam zijn op deze plaats en hier leidinggevend zijn. Zeker ook bij zuster Madeleine, die zoveel heeft moeten doorstaan. Voordien ook al, maar vooral in haar missiegebied in het Afrikaanse Rwanda. Vele jaren heeft ze met gevaar voor haar leven toch nog standgehouden. De ander dienend en bemoedigend. Ze bleven geloven dat er toch nog toekomst was dwars door al die gruwelijke taferelen heen die er zich afspeelden.

Naar eigen zeggen werd ze door genade gedragen. Ze hield stand waar dit menselijk gezien onmogelijk leek te zijn. De chaos in haar leven heeft haar alleen maar milder gemaakt. Ook al zal het in het heetst van de strijd niet gemakkelijk zijn geweest om rustig te blijven. Bij haar bespeur je geen zelfgerichte liefde. Ze acht een ander even belangrijk als zichzelf. Onvoorwaardelijke dienende liefde werkt echt. Deze plaats is soms ook heel chaotisch. Ook wij hier stellen ons weleens de vraag: 'Hoe houden we het vol?'

Toch is er ergens iets binnen in ons dat ons duidelijk maakt: 'Ga door!' Wat je doet heeft waarde. En dat geeft ons steeds weer moed en kracht om door te gaan. Elke dag opnieuw is het voor de hele ploeg weer een leerschool. Om steeds weer open te zijn voor de noden van de kinderen. Het lukt de ene dag al wat beter dan de andere om fijngevoelig met de ander om te gaan en daadwerkelijk van betekenis te zijn. Interesse te hebben in het leven van de ander ook als hij/zij zichzelf afsluit. Vaak doordat de betrokkene aanloopt

tegen onzichtbare geestelijke blokkades, van thuis uit of zelfs al van het voorgeslacht meegekregen.

2. ONVERWACHT BEZOEK

8 maanden later

Buiten is het nog minder warm dan de stralende ochtendzou met haar schijnsel doet vermoeden. Lieve haalt even diep adem. ‘Ik heb hier eerder al verlangend naar uitgekeken,’ vertelt ze opgewekt en vrolijk. Na een dag van hard werken verheugde het ganse personeel van dit tehuis zich in de mooie vooruitzichten. Het stralende feest zou gepaard gaan met een speciale bezoekenmiddag. Belangrijk was het verwelkomen van de nieuwe gasten. Menige mensen kwamen eertijds langs op zo’n bezoekenmiddag. Later werden ze dan bezoekenwilliger. Deze speciale dag wordt niet alleen door het tehuis georganiseerd als feestelijke samenkomst. Tegelijk heeft dit alles ook als doel meer sociaal contact in dit midden te creëren. Het zou een dag worden met grote verwachtingen. En hoewel hier vaak een helse drukte heerst mag het personeel hier ter plaatse ook weleens genieten van de mooie momenten met gewone mensen. Mensen die zich vaak al jaren inzetten in hun vrijwilligerswerk op deze locatie.

De werkdag van Lieve zit er bijna op. ‘Gelukkig maar,’ zegt ze. ‘We hebben de laatste tien uren zo hard gewerkt om het allemaal te fixen hier. Nu kunnen we wel enige rust gebruiken. We hebben naar beste vermogen alles netjes voorbereid. De kleuterafdeling gedecoreerd met kleurrijke slingers. De opgeblazen ballonnen hebben zich tot tegen het plafond naar omhoog getrokken. De tafels van de bewoners zijn getooid met prachtige decoratie. De wat hogere wit overtrokken bartafeltjes nodigen de bezoekers uit om een hapje of drankje mee te genieten. In de tuin is er een springkasteel geplaatst om de kinderen in feestelijke stemming te brengen.

Vooraf mag het thuisfront nog van een middagmaal genieten dat ook anders is dan gewoonlijk. Lekkere tomatensoep met balletjes en vervolgens voor de kleineren mini-frietjes met curryworst, die de meeste kleuters met hun kleine vingertjes vastpakken en wegsnullen. De tieners kunnen varkenshaasjes met groentekrans en kroketjes nuttigen op deze speciale dag. Om af te ronden staat er ook nog een zelfgemaakte pudding met krikjes op het feestmenu. Wat is het lekker smullen vandaag.

Vandaag zijn Jan en zijn vrouw Gerd hier speciale gasten die niet mogen ontbreken. Ze hebben al eerder verteld dat ze hiernaar uitkeken. Ze zijn vrolijke vrijwilligers en beleven hier veel voldoening in. Niet alleen in hun eigen dorp, maar ook in de hele omgeving, zijn ze gekend als mensen die een hart hebben voor de zwakkeren in de maatschappij. In hun eigen omgeving staat men soms verstoemd over hun omgang met mensen. De meesten die ze helpen zijn waardevolle personen van wie ze niets terug kunnen verwachten en die ook niets kunnen weggeven van wat ze bezitten. Ze komen ook hier in het kindertehuis regelmatig op bezoek, en beschouwen het als hun opdracht een bijdrage te leveren in het eenvoudige. Er vast van overtuigd dat deze eenvoudige bezoeken aan kleine kinderen iets bijzonders kunnen teweegbrengen in hun leven. Velen leiden een leven waarin, buiten het personeel van het tehuis, weinig of niet naar hen wordt omgezien. 'En het is zo belangrijk dat peuters, kleuters en tieners de nodige aandacht krijgen en aanvoelen dat ze toch van waarde zijn,' vertelt Gerd met een rustgevende zachte stem.

Op 'De dag van de vrijwilliger' werd Jan eens opgebeld om aan een interview mee te werken. Dat zou dan gepubliceerd worden in een regionale krant. Hem wordt dan de vraag gesteld waarom hij dit allemaal doet. En dit allemaal kan volhouden zonder er meestal zichtbare resultaten van te zien. Dan geeft hij het antwoord:

'We verheugen ons als we met die jongeren kunnen praten, of er gewoon voor hen mogen zijn. Sommigen zijn meer open; anderen niet. Wij zijn al blij met een glimlach en een simpele schouderklop.'

Toch zijn degenen waar we maar weinig voor schijnen te betekenen even waardevol. Ook voor hen is het belangrijk dat ze de nodige attentie krijgen. Aandacht die ze in hun verleden weinig of niet gekregen hebben.'

In een leefgroep zitten ze soms met acht of negen kinderen aan tafel. En allemaal zijn ze zo verschillend. Ook reageren ze helemaal op hun eigen manier. Sommigen lijken totaal niet bereikbaar. Toch doen de vrijwillige bezoekers de moeite om ook voor hen van betekenis te zijn. Kinderbezoek is niet het enige goede doel waar Jan actief bij betrokken is. Ook is hij een belangrijke medewerker van de voedselbank en herstelt hij ook herbruikbare apparaten in een aanpalende kringwinkel. De dagen van zijn welverdiend pensioen zijn rijkelijk gevuld.

Als men dan vraagt aan zijn vrouw Gerd hoe zij het ziet, zegt ze met bescheiden glimlach:

'Hoe ouder we worden hoe meer gevuld onze dagen zijn. Maar voor ons is het meest belangrijke dat we samen op weg kunnen om te helpen. Het geluk zit in de kleine dingen in het leven, en kan nog veel intenser en zinvoller beleefd worden door er te zijn voor de anderen die niets terug kunnen doen.'

Gedreven door die visie helpen we mee aan de voedselbedeling aan mensen in nood. Een gewone glimlach, een luisterend oor, een praatje. Een lekker bakje koffie is voor ons al voldoende. 'Je moet soms de verhalen eens aanhoren van de mensen die beschaamd hun voedselpakketjes komen afhalen. Wat ze doormaakten, hoe ze leven en wonen, en wat hun gezinssituatie is,' merkte Jan op met een wat trillende stem. Dat geeft ons bewogenheid en zet ons nog meer aan om bij te dragen in de noden van deze mensen. Meestal blijven ze komen, jarenlang. Bij velen lijkt er niet zo veel verandering in hun huidige situatie te komen. Meestal zie je weinig zichtbare veranderingen. Maar wel liefdevolle, dankbare en soms ook wel wat beschaamde gezichten. Dit alleen al geeft ons een gevoel van meeleven met de ander.

'Voor morgen hebben we een bezoek aan het kindertehuis

gepland,' berichtte hij aan zijn broer Emiel. 'Zegt het jullie iets om een keertje mee te gaan?' klinkt dan Jans vriendelijke uitnodiging. 'Ik vraag het wel even aan Ellen of ze daarin geïnteresseerd is. Ik laat je wel iets weten,' gaf hij als vluchtig antwoord. 'Zo is Emiel nu eenmaal,' vult zijn vrouw Ellen aan. 'Hij neemt niet graag overhaaste beslissingen. Hij houdt ervan alles te laten bezinken eer hij nieuwe stappen onderneemt.' Uiteindelijk gaan ze dan toch in op het voorstel. Bij het horen van sommige levensverhalen zweeg Emiel gefascineerd. Het was alsof hij de stem van de stilte hoorde fluisteren. Ook hoort hij uit een betrouwbare bron het trieste verhaal van Noortje en haar familie. Emiel en Ellen zijn begaan met dit kleine lieve kindje. Begripvol vragen de kersverse bezoekers of zij later nog eens langs mogen komen om de kleine, lieve meid als vrijwilliger te mogen bezoeken. Dat is iets wat op deze plaats wel erg gewaardeerd wordt. Al snel krijgen ze een volmondig bevestigend antwoord op hun aanvraag. Bij hun volgende bezoek vertelt Ellen aan Lieve: 'Er gaat vrijwel geen dag voorbij dat we niet aan Noor denken. De herinnering aan haar alleen doet ons al huilen. Wanneer er hulp nodig is kunt u gerust bij ons aankloppen. Dan zullen we al het mogelijke proberen te doen om haar te steunen.'

Gaandeweg groeit het verlangen om er nog meer naartoe te gaan. 'Al slaagt ze er niet in om echt contact te maken. Toch voelen we aan dat onze aanwezigheid de kleine kleuter goed doet. Vooral als we wat grappige verhaaltjes vertellen en haar uit kinderverhalen voorlezen.' Hun verhaal aan Lieve schept tedere gevoelens en geeft weer nieuwe hoop. Als Emiel en Ellen later Jan terug ontmoeten doen ze de mededeling: 'Broer, jij hebt ons een grote dienst bewezen door ons naar het kindertehuis te brengen. Wat hebben we daar speciale momenten met de kleine kleuter.'

'Wat ben ik blij dat te horen,' glundert hij dan. 'Wat heeft het leven soms ook mooie verrassingen te bieden.' Regelmatig gaan we terug en brengen af en toe een pop, klein Barbie-huisje of ander speelgoedje mee om de kleine stakker wat op te fleuren.

Glimlachend kijkt Ellen haar man aan wanneer ze van hun

bezoek thuishouden. Daarna gaan ze met z'n tweetjes aan tafel zitten. 'Tijd om een biertje te drinken na al die verzengende hitte deze namiddag,' roept Emiel met een wat schorre stem. En terwijl ze hem zijn koele drank serveerde nam Ellen er een wijntje bij. 'Eigenlijk mogen we ons hier toch gelukkig prijzen, hè,' is haar vaststelling. 'Al bezitten we geen kapitaal, toch hebben we de vrijheid om te doen en te laten wat we willen. Gewoon van de eenvoudige dingen in het leven te genieten samen met onze kleine sloebers.'

Ik heb er al over nagedacht om bij te dragen in de opvoeding van die kleine spruit in het tehuis. Deze plaats die we de laatste tijd regelmatig opzochten heeft voor mij een bijzondere invulling gekregen. En als ik jullie zo bezig zie, dan merk ik ook dat het klikt tussen jullie twee,' is Ellens merkwaardige bevinding die ze overbrengt aan haar echtgenoot. 'Wat bedoel je dan met "bijdragen in de opvoeding van het kind?"' is dan de daaropvolgende nieuwsgierige vraag. 'Zouden we niet kunnen navragen of er een mogelijkheid bestaat om haar in ons gezin als pleegkind op te nemen?' probeert moeder dan wat stotterend als voorstel aan te brengen.

'Dat is een heel verantwoordelijke beslissing die je zomaar niet onbezonnen overhaast kan maken,' stelt Emiel vast. Daar wil ik nog wel even over nadenken. 'Het is ook niet mijn bedoeling jou hier ineens mee te overdonderen. Ik breng alleen over wat ik aanvoel.' Zo stelt Ellen voor het een tijdje los te laten en het te laten bezinken. Het is immers nooit goed om overhaast belangrijke beslissingen te nemen. Doorgaans is dit de gemeenschappelijke strategie die we beiden delen.

We blijven Noor opzoeken en gaandeweg komt er meer en meer toenadering. Er zijn duidelijke signalen dat ze ons bezoek aan haar echt waardeert. 'Ze vraagt ook meer en meer naar aandacht en dat geeft ons als trouwe bezoekers een behaaglijk gevoel,' vertelt Emiel met een bruisend optimisme. 'De beleving iets te betekenen in de samenleving, en heel specifiek een bijzondere bijdrage te leveren in

de groei en mogelijkheden van een waardevol en buitengewoon lief kind dat zelf heel beperkte mogelijkheden heeft om tot ontplooiing te komen,' voegt Ellen eraan toe. 'Ook ik heb van in het begin een bijzondere intuïtie die mij innerlijk naar het kind toetrekt. Mijn hart vertelt me duidelijk dat we het meisje bezoeken uit liefde voor haar. Niet vanuit een zeker schuldgevoel of een gevoel goede daden te doen om te voldoen in het leven.'

Ik en mijn man krijgen een blij gevoel als we erover delen met anderen. Ook de kinderen zijn al een paar keer mee op bezoek geweest en hebben veel begrip voor Noor. Ze spelen met mekaar en maken af en toe een grap. Ze gaan blijmoedig met mekaar om en geven niet het minste gevoel dat hun enige aandacht ontnomen wordt. Zeker niet door Noor meer aandacht te geven. Want een pleegkind in huis nemen is een grote verantwoordelijkheid die je op je neemt. Die een bijdrage kan brengen in je gezin, doch evengoed chaos en disharmonie in je gezin kan veroorzaken. Een korte tijd nadien wordt het nog meer duidelijk. Het verlangen groeit om deze weloverwogen stap in het onbekende te zetten.

Hun vraag krijgt gehoor en alle documenten worden klaargemaakt door de daarvoor aangestelde instanties. Alleen dient er nog een hele weg afgelegd te worden. Het dossier gaat van de ene instantie naar de andere. Met veel vragen die beantwoord moeten worden door verschillende betrokken partijen. Zo lijkt het wel gedurende een periode, dat we in een straatje zonder eind terechtgekomen zijn. Of in een doolhof waarin veel ontrafeld moet worden. Waar alles van de een naar de ander gaat, nadat het een tijd onderaan in het laatje is blijven liggen. Uiteindelijk wordt boven alle verwachting de toestemming gegeven voor een opname als pleegkind.

De komst van Noortje is een hele verandering in ons kersverse pleeggezin.

'Ineens een achtjarige erbij in huis, dat is wel een hele grote omschakeling. Op die leeftijd ineens een nog vrij onbekend kind in het gezin opnemen vraagt veel bijkomende zorgen,' is een van